

ÚT HEIMURIN

Hvussu hefur Khrustjov tað?

TAÐ GONGUR Á FJÖRÐA MÁNAD SIÐAN KHRUSTJOV VAR RÍKIN ÚR STARVI SINUM AV SINUM EGNU PARTA MONNUM. Í RINGUM HYRI LIVIR HANN Í EINSEMI, HAT SKUR YVIR ÓTAKKSEMIÐ HJÁ FYRRVERANDI VINUM OG KAMMIRATUM; MEN ANNARS HEVUR HANN TAÐ SERA GOTT

Hetta er úrslitið, sum besti vinnaður Khrustjovs millum útlendsku blaðmennina, amerikumaðurin Henry Shapiro, er komin til aftaná kanningar í fleiri vikur.

NJET TIL STÓR OG RÚMLIG HÚS FRÁ STJÓRNINI

Fýrri. forsætisráðharrin, er fram vegis livligur og dynamiskur hóast síni 70 ár, hefur sagt nei takk til eini sera stór, rúmlig og framúr snotuliga og væl istandsett, seðhus, sum stjórnin hefur standandi til reiðar til hansara á Lenin-heygjunum í Moskva — eitt ógvuliga »fint« búpláss.

Í staðin fyri hefur Khrustjov valt at búgva pensjónsini síni í einum eins væl innrættaðum seðhusum við Usova, 40 km vestan fyri Moskva. Seðhusini, ein »datja« eru ogn hjá ríkisstýrinum og liggja í einari nálaský.

Tað var í hesum húsinum, Khrustjov, meðan hann var á

maktindinum, tók ímóti Nixon, fyrri. varaforseta í USA, tá hann vitjaði Sovjet.

KHRUSTJOV OG FAMILJA UTTANFYRI ALLAN VANDA

Hvorki Khrustjov, vinir hansara ella familja hansara eru í nokrum vanda. Tey koma soleiðis ikki út fyri nokrum tilikum, ið hendi í Stalintíðini. Tann, sum tá var ríkin úr starvi, fekk eina ræðuliga revsing, ofta deyðarevring.

Har fyri verður ikki sagt, at Khrustjov ikki hefur tað nóg ringt á annan hátt. Hansara stoltleiki er ivaleyst meint raktur, á sama hátt, sum oll stórmenni kenna seg illa við, tá ið tey snøggliga verða drigin niður av veldistindinum. Hann

kennir tað avgjort ikki sum nakað kærkomið at vera domdur til einkis politiskt og til fríðsemi.

Tá Khrustjov ikki hefur verið frammi, síðan hann fór úr starvinum í oktober, so er tað hansara egna val. Hann hefur púrt noktað at tikið móti fremmandum og kommunistiskum sendinevndum

sum komu til Moskva við snarferð fyri at fáa allan sannleikan um Khrustjov-málið at vita.

Khrustjov hefur vent deyva oyra til bønligastu áheitanir um blaðsamrøður, frágreiðingar og vitjanir. Hann hefur einans tikið ímóti allra næstu og vinum og ættarfólki.

KHRUSTJOV FÆR HØGA PENSJÓN OG HEVUR NÓGVAR HENTLEIKAR

Khrustjov fær serskilda pensjón, sum einans verður latin allra mætastu borgarum í Sovjet. Hann fær 2400 krónur um mánaðin.

Hægst pensjón í Sovjet er annars 960 kr. um mánaðin. Hana fær kona hansara Nina Petrovna. Til sammetingar kann sigast, at meðal mánaðarlónin í Sovjet er 640 kr.

Khrustjov og familja hava frammiðgjætt, sum bara fáir aðrir personar í Sovjet hava. Tey gjalda onga húsaleigu av »villae sinum, sum hefur allar hentleikar og 5 tænastufólk, sum oll eru lónt av statinum. Ein brænnýggjur »Tjalka« Limousine við bístjóra stendur alltið til reiðar hjá Khrustjov at brúka.

Húsin á Lenin-heygjunum standa til reiðar hjá Khrustjov at flyta inn í, hvørja lotu tað skal vera, um hann fer at kedað av livinum úti á landinum.

HVAT GER KHRUSTJOV UM DAGARNAR?

Khrustjov er framúr góður við byrsuni, og drúga tíð brúkar hann til jakt. Hann jagar rendsjór, hjortar og harur í teimum stóru skógum kring um »datjainae.

Við húsin hefur hann eitt stórt drívhus við alskyns blómum og grønmeti. Á tí stóru tróðin hefur hann stórt landbrúk, og hann brúkar drúga tíð til uppaling av premtigursum, eins og hann ger kanningar við fræ av ymskum kornslögum, sum hann hefur fingið sendandi frá amerikanska vinmáttinum, Iowa-miljónirum og bóndanum Roswell Garst.

Tá ið Khrustjov ikki er úti og skjýtur ella tekst í veltuni, spákar hann í skgini við konuni ella abbaðorninum, sum hann er ógvuliga góður við, men tey koma oftast bara at vitja í week-endini.

Hann kann spáka í timavis við teimum í skógnum og sigur teimum frá øllum møguligum, bæði livandi og deyðum.

VERSONURIN OG DÓTURNAR HAVA TAÐ EISNI GOTT

Abbaðornini eru børnini hjá versioninum Alexi Adzhubei, sum fór úr starvinum sum blaðstjóri á stjórnblaðnum »Izvestia« samstundis sum Khrustjov var frakoyrdur. Hann hefur tað gott og er í góðum lag. Hann er ein av blaðstjórnunum á tíðarríttinum »Sovjetsamveldi«.

Við konu Adzhubei er einki hent. Hon er framvegis ein av blaðstjórnunum á tí væl umtókta vísindaliga tíðarríttinum »Vísindin og livið«.

Ein onnur Khrustjov-dóttur, Julia, arbeidir á tíðindastovni »Novosti«, har hon hefur skrivstovu lið um lið við Galinu Breznev, dóttur núverandi flokks skrivara.

KHRUSTJOV HEVUR FRAMVEGIS MIKIL ALITISSTÓRV

Khrustjov er framvegis — ið hvussu so er av navni — limur av aðalnevnd kommunistaflokksins, tí ovasta sovjetjóni og tí stjórnandi presídium.

Hesi stov verður hann ætlandi at hava fram til næstu kongressina, sum verður seinri í hesum árinum og hagar til nýval hefur verið fyrst í 1966.

Men hann hefur mist starvið sum formaður fyri flokksins aðalstjórn í russiska samveldinum, tá hetta starv fylgir við aðalskrivara starvinum í kommunistaflokkinum — starvið, ið Leonid Breznev nú rókir.

Um fiskavirkin

Tá norðmenn fyri 60—70 árum síðani lögdu hvalastóðir í Føroyum, vistu teir beinanvegin, hvar tey góðu havnaplassin vóru at finna og tóku tey, tað lá í sakins natúr.

Eisini lögdu teir grundina til hin gylta sildaiddaðin í Íslandi, sum er ein grundstøðin undir íslensku um vinnulivi í dag. Og sjálvsagt valdu teir eisini har teir góðu, kyrru firðirnar at byggja sildaveiksmiðjurnar á, til dømis hin velsignaða trygga Siglufjørðin.

Tiltøk teirra norðmanna í Føroyum og Íslandi, kann umframt sigast hava verið einki minni enn eitt slag av einum felagsmarknaðar samarbeiði. Tað mundi eisini verið frægasta loysnin í dag, at hesi tveir londini arbeiddu saman á øllum fiskivinnuøkum, ikki minst hvat sølun av fiskinum viðvíkri, tá vildu allir partar staðið sterkari eftir, enn hvat teir gera, og fiskur verður ein forkunnug vora; fólkatáði í heiminum er vaksandi.

Hvalaveiðan hjá føroyingum, sum norðmenn byrjaðu, er so við og við dottin burtur, og hetta var spell, men afturfyrir er komið í ljósmála, at sildaiddaðin møguliga kemur at hava góð framtíðarlíkindi í Føroyum. Vit skuldu ligið eins væl fyri og íslendingar. Men hann kann aldri koma at hava nakran stórri týðning á tann hátt, at sildin verður víðgjord umborð, einans við at verksmiðjur verða bygdar, har skipini kunna avreiða veiðuna, og tað er ongandi ov skjótt, at tær koma — um tað annars eru nakrar sum helst ætlanir at lata tær byggja, og ikki alt er bert prát. At fara fram eftir eintáttadum sniði er ikki rætt. So hvørt sum skipini verða útgjard við nót, er tað meiri neyðugt at tær koma — á ymsum stóðum í oyggjum.

Norðmenn lögdu eina hvalastóð í Kollafirði og eina við Air, miðskeiðis í Sundalagnum. Kanska teir lögdu tær júst á hesum plássum, tí tey vóru mest ideell, í sjálvum miðlandinum. Higar kundu teir koma við hvali bæði sunnan- og norðanfrá, ein revur hefur jú fleiri holur. Høvuðsorsøkin mundi tó vera, at her liggja báðar tær

bestu náttúruhavirnir hjá okkum. Eingin havalda settir inn, renni-sjógvur er eingin, eingin streym-fjóra, báðar uppaftur betri enn Siglufjørður. Á hesum leiðum finnast bestu møguleikar til alla útbýgging í samband við fiskivinnuna.

Eing fylgja av tí, at ikki er komið longur í útbýggingini av fiskivinnuni á landi, enn komið er, teirri, ið svarar til tíðarkróvini, er tann, at mong nú sækja sær arbeiddi uttanlanda. Her verða tap liðin á minst tvinnanda hátt: fiskiframleiðslan verður flutt út sum rávora, ið merkir lægri pris, so tað at arbeidsmarknaðurin heima missir inntøkuna av tilvirkning o. e., og síðan minni fiskanogd, við tað at veiðan (sildin t. d.) verður til deils víðgjord umborð, ella at sjálvi veiðiskipini flyta hana til marknaða. Verða so skipini ómannað ómana, sum ein fylgja av hesum tildeils, og eisini øðrum skeivleikum, er einki verri enn tað.

Vit siggja nú lítið til nakrar konstruktivar planir, sum miða ímóti byggjan av fiskiiddaðar-virkjum. Her áttu, sum menn sóknast eftir, allar góðar kreftar at arbeitt saman, tað er eisini í, og skrivi nakrar reglur. Tey tróta mangastaðni, í Vági, á Tvøroyri og á Sandoyinni til dømis, og norðureftir víðari. Á Sandoyinni eru, sum allir vita, vanaalig havnavigðir, skifti, tí eigur henda oyggi eisini at fáa eina góða havn bygda og eigur ikki at isolerast úti, tað má minnast til. Tá er kanska ikki so svart, sum út sær, tí tað eru fiskavirki, sum annaðhvørt eru í gerð ella í umbúnað. Tað hefur fræst, at vestmenningar eru farnir undir

ætlanir at byggja eitt stórt flakavirki á stóð við tað, sum er undir bygging í Klaksvík. Og hetta sigur ikki so heilt lítið.

Heilt merkiligt ljóðar tað, tá blaðstjóri tíðveldis loypur á SOSIALIN og P.M. Dam fyri at mót-arbeida hesum uppbyggjngarpolitikki. Nær hava vit høyr nakaðaður, sum hefur havt so lítið við samleikan at gera? Í Føroya søgu er ongandi so nógv uppbygging á vinnuliga okjunum farin fram, sum júst tá P. M. Dam sat sum lögmaður. Hetta veit Ólavur Michelsen líka væl sum allir aðrir føroyingar.

Men vit hava ikki gleymt ta fyrstu veruliga grimingin, tá P. M. Dam legði fyr við tí skapandi hugsjónini, at bygd vóru prisastór flakavirki, sum hann tók til, kring um oyggjarnar; hesi hann mundi meta sum eina høvuðsloysn fyri frambróði og vøkstri út frá teirri hugsan, at einki land kann standa seg við, at framleiðslan verður exporterað sum rávora. At hesi soleiðis kundu roknað at fara við sær nýggjar vinnuligar tættir og variasjónir, t. d. óktan fiskiskap við Føroyar við stórri og smærri ferum og við tí eisini ókt skipasmíð heima.

Norðstr.

SAGT UM FRANCO:

— Hvast Franco víðvikir, hevði lagna Spania verið ein heilt onnur, bara hann hevði verið 20 cm longri. Hann pinist av maktgrind, tí hann er so lítill. Mál hansara hefur verið at lagt Spanialand aftrat sinum vøkstri.

Lovorð til skaldini

A fornum dögum tá kappar møttust
á vali
birtu teir brandar og bardust,
so blóðið rann.
Tá orrustan var lokin,
vildu teir hava skald at kvøða.
Og skaldini kvøðu
um teirra roysni og brogd
á vali.

Nú møtast menn í skotum,
tosa við kiptum máli.
Hetjurnar liggja í gravarheggi,
bert niðlingar møtast á ravnafundi.

Tann síðsti brandur liggur í rusti,
brotnar, um tú við hann nemur.
Tað síðsta skildið varð sundur sorað
í orrustu á fornum dögum

Kapparnir vórðu til gravar bornir,
skaldið stóð aftur upp úr grøvum
kvað so tað ljóðaði hvøllt í fjøllum.
Skaldið livur enn nú á dögum.

Hevði skaldið forna kosið at tiga,
tá vistu vit onki um fedrar at siga.

Og tegur skald á okkara dögum,
brátt liggur myrk okkar' ævisøga.

E. O. J. PETERSEN

FÆRØSK MARGARINE

Vita No 1

VITAMINISERET

FÆRØSKT PRODUKT

FINT PRODUKT